

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/20/2014
Identifikačné číslo spisu:	7012201521
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7012201521.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: P. M. N., nar.: XX.XX.XXXX, bytom E. č. XXXX/X, XXX XX E., zast.: JUDr. Richardom Kovalčíkom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Rázusova č. 1, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866 so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava (pôv. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach, Krajský dopravný inšpektorát), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v priestupkovom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. januára 2014 č. k. 6S/373/2012-73, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. januára 2014 č. k. 6S/373/2012-73 r u š í a v e c m u v r a c í a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. V zmysle článku VII. zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa s účinnosťou odo dňa 01. januára 2013 zmenil text ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších zákonov tak, že za prvú vetu boli vložené nasledujúce nové vety:

„Minister môže určiť, ktorý útvar Policajného zboru má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti. Za útvar Policajného zboru koná pred súdom riaditeľ útvaru alebo ním poverený policajt alebo zamestnanec.“

Následne bolo na Najvyšší súd doručené rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o zrušení rozpočtových organizácií č. p. SLV-PS-1120/2012, ktoré podpísal Podpredseda vlády a minister vnútra SR dňa 12.12.2012. Medzi uvedenými krajskými riaditeľstvami policajného zboru bol uvedený aj žalovaný. S odkazom na ustanovenie § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa ďalej v rozhodnutí konštatovalo, že práva a povinnosti, t. j. aj procesného charakteru, zrušených rozpočtových organizácií prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej

republiky. S prihliadnutím na hore citované ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 171/1993 Z. z. a to, že Najvyšší súd nemá vedomosť, že by bol minister v tomto zmysle takto rozhodol, tak na základe nižšie citovaných právnych noriem má Najvyšší súd preukázané, že do procesného postavenia Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Preto bude s týmto procesným nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho procesného nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka, vrátane aj výrokovej časti súdneho rozhodnutia pri identifikácii napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

2. Rozhodnutím č. p.: KRPZ-KE-KDI2-P-188/2012 z 29.10.2012 o odvolaní (ďalej na účely uznesenia len „napadnuté rozhodnutie“ - č. l. 16) žalovaný ako odvolací orgán v priestupkovom konaní podľa § 58 ods. 1 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely uznesenia len „Správny poriadok“) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach č.: ORPZ-KE-ODI1-P-756/2012 zo 06.08.2012 (ďalej na účely uznesenia len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“), ktorým bol žalobca ako páchatel

- uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. j) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 372/1990 Zb.“)

- a podľa ustanovenia § 22 ods. 2 písm. d) citovaného zákona mu uložil sankciu: o pokutu vo výške 100 €.

3. Prvostupňový orgán pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca dňa 13.06.2012 v čase o 09:15 hod. v Košiciach po ulici Bystrická smerom štátna cesta I/50 Košice - Pereš (ďalej na účely uznesenia len „cesta I/50“) viedol osobné motorové vozidlo továrenskej značky N. S., evidenčné číslo E. (ďalej na účely uznesenia len „vozidlo žalobcu“), pričom nerešpektoval zvislú dopravnú značku P2 - „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (ďalej na účely uznesenia len „značka P2“) a plynulo pokračoval v jazde.

4. Po zastavení, vykonanej kontrole a poučení žalobcu hliadkou policajného zboru bola k priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spracovaná správa o výsledku objasňovania priestupku, ku ktorej žalobca uviedol, že

- policajt sedel v aute a nemohol vidieť, že pred križovatkou zastal,
- križovatka začína tam, kde musí žalobca ako vodič stáť, aby nestál v križovatke a súčasne mal zabezpečený výhľad do križovatky, a tiež že
- dopravné značenie je problematické.

5. Prvostupňový orgán kvalifikoval konanie žalobcu ako porušenie ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b) s poukazom na ustanovenie § 137 ods. 2 písm. g) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely uznesenia len „zák. č. 8/2009 Z. z.“), čím bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. j) zák. č. 372/1990 Zb.

Podľa § 3 ods. 2 písm. b) zák. č. 8/2009 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávanú vec účastník cestnej premávky je ďalej povinný poslúchnuť pokyn vyplývajúci z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia.

Podľa § 137 ods. 2 písm. g) zák. č. 8/2009 Z. z. v citovanom znení porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je prejazd cez križovatku na signál STOJ! dávaný policajtom alebo inou oprávnenou osobou, alebo vyplývajúci z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia.

6. Žalobca v svojom administratívnom odvolaní konštatoval, že závery prvostupňového orgánu sú založené na mylnom výklade povinností vodiča, t. j. že vodič musí zastaviť na úrovni značky P2, nakoľko žalobca ako vodič musel zastaviť na mieste pred značkou s veľmi dobrým výhľadom na hlavnú cestu. Pritom na mieste s veľmi dobrým výhľadom na hlavnú cestu je práve od tohto miesta asi dva metre vysoký múr a pred ním, v ceste výhľadu policajtov ešte kriky, takže takéto zastavenie vozidla pred značkou P2 s veľmi dobrým výhľadom na hlavnú cestu, nemohli policajti zo svojho pozorovacieho stanoviska podľa žalobcu zaznamenať.

V súvislosti s uvedeným tiež zdôraznil, že v minulosti bol na danom mieste už niekoľkokrát zastavený policajtmí, avšak tí nakoniec vždy uznali jeho argumenty.

7. Žalovaný k námietkam žalobcu v napadnutom rozhodnutí uviedol, že zo záznamu o podaní vysvetlenia člena hliadky vyplýva, že žalobca v danej križovatke nerešpektoval značku P2 umiestnenú pred uvedenou križovatkou, s vozidlom nezastal a pokračoval v jazde po ulici Perešskej. Po vysvetlení, že sa dopustil priestupku, žalobca sa začal správať voči policajnej hliadke arogantne.

8. Obaja členovia hliadky uviedli, že zo svojho motorového vozidla v čase okolo 19:15 hod. mali dobrý výhľad na uvedenú križovatkú, ktorá sa nachádza hneď za asi dvojmetrovým plotom. Žalovaný konštatoval, že ak žalobca zastavil pri betónovom oplatení, zastavil na križovatke ulíc Bystrická a Perešská, čo však vzhľadom na dopravné značenie (bol na hlavnej ceste), nemusel urobiť. Hneď za touto križovatkou je značka P2 s príkazovou dopravnou značkou „Príkázaný smer jazdy vpravo“. Ak by bol žalobca zastal a rešpektoval túto značku, odkiaľ mal náležitý rozhľad, hliadka policajného zboru, ktorá bola na ulici Perešskej, by ho bola zbadala.

To, že vľavo od tohto miesta je oplatené parkovisko a z ľavej strany môže byť lepší výhľad na cestu I/50, nemá vplyv na to, že vodič musí rešpektovať dopravnú značku P2.

9. K ďalším odvolacím námietkam žalovaný nezaujal stanovisko vzhľadom k tomu, že sa netýkali priestupku a nespádali do jeho kompetencie. Žalovaný tvrdenia a námietky žalobcu hodnotil ako neopodstatnené, obranu žalobcu považoval za účelovú v snahe vyhnúť sa zodpovednosti za spáchaný priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

10. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal žalobu z 27.12.2012 na Krajský súd v Košiciach.

11. V podanej žalobe namietal, že v priestupkovom konaní proti žalobcovi nebolo preukázané, že by sa žalobca skutočne dopustil porušenia pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom, tak ako je to uvedené v rozhodnutí správnych orgánov.

Žalobca ďalej tvrdil, že žalovaný vec nesprávne právne posúdil podľa ustanovenia § 20 ods. 4 zák. č. 8/2009 Z. z., nakoľko zastal pár metrov pred značkou P2, tesne pred dotknutou križovatkou, nakoľko v opačnom prípade by bol nútený zastaviť až v tejto križovatke.

Podľa § 20 ods. 4 zák. č. 8/2009 Z. z. v citovanom znení na príkaz dopravnej značky "Stoj, daj prednosť v jazde!" vodič je povinný zastaviť vozidlo na takom mieste, odkiaľ má na križovátku náležitý rozhľad.

12. Na podporu svojich tvrdení o umiestnení značky P2 a možnostiach výhľadu vodiča pripojil k žalobe fotodokumentáciu označenú ako foto č. 1, foto č. 2 a foto č. 3 (č. l. 25 až 27). Z toho dôvodu je podľa

žalobcu neakceptovateľné, aby správny orgán nezastavenie vozidla žalobcu tesne pred značkou P2 za predpokladu, že vodič zastavil vo väčšej vzdialenosti od tohto dopravného značenia, považovali za priestupok z dôvodu porušenia predpisu o cestnej premávke.

Žalobca následne zdôraznil, že z miesta, kde zastavil svoje motorové vozidlo, mal dostatočný rozhľad na celú križovatku, teda tak na prichádzajúce motorové vozidlá z ľavej, ako aj z pravej strany, pričom za rozhodujúci považoval najmä rozhľad na ľavú stranu, a preto nebolo potrebné aby opätovne zastavil svoje motorové vozidlo tesne pred zvislým dopravným značením, tak ako sa mylne domnievali príslušníci motorizovanej jednotky policajného zboru a oba stupne správneho orgánu, ktoré navyše nevykonali dôkazy v jeho prospech, napriek tomu že existovali.

13. Žalovaný v písomnom vyhotovení vyjadrenia k žalobe navrhol, aby krajský súd žalobu zamietol, pričom zopakoval svoje rozhodovacie argumenty.

Žalovaný ďalej upozornil, že žalobca vo svojej žalobe namietal také skutočnosti, ktoré neboli uvedené v rozhodnutí žalovaného a stanovisku správneho orgánu k opravnému prostriedku žalobcu podaného proti prvostupňovému správne rozhodnutiu.

B)

14. Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie v medziach žalobných dôvodov, oboznámil sa s administratívnym spisom žalovaného a prvostupňového orgánu, a následne dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju zamietol.

15. Krajský súd po citácii dotknutých ustanovení zák. č. 8/2009 Z. z., zák. č. 372/1990 Zb. ako aj Správneho poriadku a základných skutočností vyplývajúcich zo správy o výsledku vyjasňovania priestupku zo dňa 03.07.2012 s prihladením na argumentáciu žalobcu uvedenou na ústnom pojednávaní priestupku dňa 06.08.2012, na odôvodnenie prvostupňového ako aj napadnutého rozhodnutia a po vyhodnotení dôkazov vykonaných počas objasňovania priestupku dospel k záveru, že žalobca priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. j) zák. č. 372/1990 Zb. spáchal tak, ako je to uvedené vo výroku prvostupňového rozhodnutia.

16. Námietku žalobcu, že zastavil na mieste s náležitým výhľadom na hlavnú cestu, krajský súd nepovažoval za dôvodnú, nakoľko zastavil na mieste, kde ešte stáť nemusel, pretože bol na hlavnej ceste a sprava na Perešskej ulici je tiež značka P2.

Tvrdenie žalobcu, že ak by zastavil pred značkou P2, stál by s vozidlom už v dotknutej križovatke, je podľa názoru krajského súdu právne irelevantné.

17. Vzhľadom na samotné tvrdenie žalobcu o tom, kde a z akých dôvodov so svojim vozidlom zastavil, jeho námietky, že žalovaný pri rozhodovaní prihliadal iba na dôkazy v jeho neprospech a nevzal do úvahy fotodokumentáciu, ktorú sám vyhotovil, ako aj jeho námietky že napadnuté rozhodnutie nie je preskúmateľné pre nedostatok dôvodov, vyhodnotil za neopodstatnené a nedôvodné.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

18. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 14.03.2014 (č. l. 83) proti celému rozsudku krajského súdu sa žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a súčasne žalovaného zaviazal na náhradu trovy prvostupňového a odvolacieho konania žalobcovi.

19. Ako odvolacie dôvody uviedol, že

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci /§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p./,
- krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam /§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p./ a
- rozsudok krajského súdu v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p./.

20. Následne odvolací súd v stručnosti sumarizuje odvolacie námietky žalobcu:

nesprávna interpretácia ustanovenia § 20 ods. 4 zák. č. 8/2009 Z. z.,

záver krajského súdu, že „Zastavil teda na mieste, kde ešte stáť nemusel, pretože bol na hlavnej ceste a sprava na Perešskej ulici je tiež dopravná značka P2.“ je pre žalobcu neakceptovateľný,

pre žalobcu nie zrejme (a to aj s prihliadnutím na fotodokumentáciu), čo viedlo krajský k záveru, že miesto, na ktorom so svojim zastal, nemožno údajne považovať za miesto, ktoré vyhovuje ustanoveniu § 20 ods. 4 zák. č. 8/2009 Z. z.,

hoci krajský súd vykonal dokazovanie, tak minimálne fotodokumentácia predložená žalobcom v priebehu konania pred krajským súdom bez akýchkoľvek pochybností by mala potvrdzovať tvrdenie žalobcu, že svoje motorové vozidlo zastavil na mieste, na ktorom mal na križovatku náležitý rozhľad, a súčasne, že príslušníci motorizovanej hliadky Policajného zboru zastavenie vozidla žalobcu mali sledovať z miesta, kde toto nemohli objektívne vidieť,

na podporu svojich argumentov poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.06.2013 sp. zn. 10Sžd/7/2013,

trestnosť priestupkov sa riadi obdobnými princípmi a pravidlami, akými sa riadi aj trestnosť trestných činov, a preto pre trestnosť konania, ktoré naplňuje formálne znaky priestupku, musí byť naplnená aj materiálna stránka deliktu (žalobca tu poukazuje napríklad na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo dňa 31.05.2007, sp. zn. 8 As 7/2007 - 135),

krajský súd neprihliadal na všetky dôkazy, ktoré boli počas konania prezentované žalobcom (fotodokumentácia),

záveru krajského súdu malo predchádzať komplexné posúdenie veci so zreteľom na všetky skutkové a právne skutočnosti, z ktorých žalobca vyvodzoval, že žalovaný nebol oprávnený uznať ho vinným zo spáchania údajného priestupku.

21. Záverom žalobca pripojil vyčíslenie požadovanej výšky náhrady trov odvolacieho konania v sume 478,41 € a opätovne priložil fotodokumentáciu dotknutej križovatky (č. l. 92 a 93).

B)

22. Prostredníctvom svojho vyjadrenia z 23.04.2014 (č. l. 99) žalovaný zdôraznil, že

trvá na svojich argumentoch vyjadrených v napadnutom rozhodnutí, ako aj na skutočnostiach uvedených žalovaným v stanovisku z 19.02.2013 k žalobe, a ďalej

vyjadril názor, že žalobca sa dopustil priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky tak, ako je to uvedené v napadnutom rozhodnutí.

23. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) po oboznámení sa s hore uvedenými skutočnosťami preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z

dôvodov uvedených v odvolacích bodoch postupom podľa § 212 a nasl. ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozhodnutia len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 3 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, nakoľko krajský súd vôbec neobjasnil dôvody, ktoré ho viedli k záveru o nutnosti napadnuté rozhodnutie zrušiť, a preto napadnutý rozsudok postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a v zmysle nasledujúceho odseku 3 vec vrátil na ďalšie konanie krajskému súdu.

25. Predovšetkým Najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že priestupkové konania v svojej podstate predstavuje tie správne konania, pri ktorých priestupkový orgán podľa osobitného zákona rozhoduje nielen o vine ale aj o uložení sankcie. Nakoľko z obsahu odvolania vyplýva argumentácia, ktorá vytyka odmietnutie úplnej jurisdikcie správnym súdom (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p.), potom musel Najvyšší súd ďalej správnosť výberu mechanizmu nápravy posudzovať.

26. Predmetom odvolacieho konania je prieskum zákonnosti rozsudku krajského súdu o zamietnutí žaloby žalobcu o preskúmanie napadnutého rozhodnutia, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie o uznaní žalobcu vinným zo spáchania hore uvedeného priestupku a o uložení pokuty. Preto odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie spolu s prvostupňovým rozhodnutím ako aj konania im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

V zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. platí, že ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250j ods. 2 písm. b) a c) O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnemu orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že

b) zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov,

c) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Podľa § 250j ods. 3 O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnemu orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu, ak rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené. Súd zruší rozhodnutie správneho orgánu a konanie zastaví, ak rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený. Rozsahom a dôvodmi žaloby v týchto prípadoch nie je súd viazaný.

27. Vyššie citované ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vymedzujú apelačnú právomoc správneho súdnictva, ktorú musí konajúci súd uplatniť, ak je požiadaný žalobcom o vykonanie rozhodnutia o uložení sankcie, čo je predmetom napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ tak súd neučiní, potom je jeho povinnosťou jasne a zrozumiteľne žalobcovi objasniť, aké prekážky ho viedli k tak výnimočnému postupu, ktorý vybočuje z ustanovení článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

28. Z predloženého spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, vyplýva, že žalobca sa mal dopustiť dopravného priestupku tým, že nezastavil spôsobom, aký určuje

zákon pre značku P2.

Žalovaný a prvostupňový orgán spoločne dospeli k záveru o tom, že skutočnosť, že žalobca sa tohto priestupku dopustil, je preukázaná na základe primárneho dôkazu, a to výpovedí členov službukonajúcej hliadky.

29. Žalobca však prostredníctvom fotodokumentácie priloženej k podanej žalobe tvrdil, že:

- ako vodič musel zastaviť na mieste pred značkou P2 s veľmi dobrým výhľadom na hlavnú cestu,
- na uvedenom mieste, ktoré zabezpečuje veľmi dobrý výhľad na hlavnú cestu, je práve od tohto miesta asi dva metre vysoký múr a pred ním, v ceste výhľadu policajtov ešte kriky, takže takéto zastavenie vozidla pred značkou P2 s veľmi dobrým výhľadom na hlavnú cestu, nemohli policajti zo svojho pozorovacieho stanoviska podľa žalobcu zaznamenať.

Na uvedenom základe žalobca trval na tom, že na križovatke zastavil svoje motorové vozidlo v súlade so značkou P2, teda že sa skutku kladeného mu za vinu nedopustil.

30. Napriek skutočnosti, že žalobca v súdnom prieskume po predložení hore uvedenej fotodokumentácie oprávnené očakával (zásada legitímneho očakávania založená judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva), že krajský súd sa s týmito dôkaznými prostriedkami bude procesne perfektným spôsobom zaoberať, tak krajský súd sa k jeho požiadavke vyslovil nasledujúcim spôsobom:

„Vzhľadom na samotné tvrdenie žalobcu o tom, kde a z akých dôvodov s motorovým vozidlom zastavil, jeho námietky, že žalovaný pri rozhodovaní prihliadal iba na dôkazy v jeho neprospech a nevzal do úvahy fotodokumentáciu, ktorú sám vyhotovil, ako aj jeho námietky, že napadnuté rozhodnutie nie je preskúmateľné pre nedostatok dôvodov, považuje za neopodstatnené a nedôvodné.“

31. V súvislosti s uvedeným potom musí Najvyšší súd uviesť, že v svojej judikatúre zdôrazňuje viazanosť všeobecných súdov zásadou zákonnosti, ktorá je na jednej strane vymedzená princípom „iura novit curia“ (súd pozná právo) a na strane druhej limitovaná rozhodovacou nezávislosťou „secundum et intra legem“ (podľa, na základe a v medziach zákona). Uvedená zásada zákonnosti je ústavne vymedzená prostredníctvom článku 152 ods. 4, článku 2 ods. 2 a článku 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa článku 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa článku 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 144 ods. 1 ústavy sú sudcovia pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

32. Avšak všeobecný súd musí v tomto rámci aj zohľadňovať ústavnú kolíznú normu (tzn. čl. 7 ako aj čl. 154c ústavy) upravujúcu nielen transpozíciu dokumentu medzinárodného práva verejného do vnútroštátneho práva (viď najmä článok 1 ods. 2 ústavy) ale aj jej hierarchické začlenenie do monistického systému slovenského právneho poriadku.

Podľa článku 154c ods. 1 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

33. Nakoľko Slovenská republika prevzala na seba záväzok z pristúpenia predchádzajúceho štátneho útvaru (1991) k Rade Európy, je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd krytý článkom 154c ods. 1 ústavy. V zmysle konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky nepochybne Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) ako aj judikatúra naň sa vzťahujúca predstavuje pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväznú výkladovú smernicu na výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy základných práv a slobôd zakotvených v druhej hlave Ústavy Slovenskej republiky.

republiky, čím sa normuje rámec, ktorý tieto orgány verejnej moci nemôžu prekročiť.

34. Prostredníctvom článku 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru sa členské štáty Rady Európy, tzv. aj Slovenská republika, zaviazali zabezpečiť „každému právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. " Európsky súd pre ľudské práva pri aplikácii čl. 6 ods. 1 na skutkové okolnosti veci Kadubec v. Slovensko (02.09.1998) naznačil, že pojem „trestný čin" by sa mohol vzťahovať aj na sankcie uložené v procese správneho trestania, napríklad za dopravné priestupky, čo aj Rada Európy presadila v minulosti najmä prostredníctvom Odporúčania (91) 1 Výboru ministrov Rady Európy o správnom trestaní.

35. Na základe uvedeného, tzn. najmä čl. 6 ods. 1 Dohovoru a judikatúry ESLP (najmä vid' sťažnosť vo veci Kadubec v. Slovensko) je nutné vykladať výkon správneho súdnictva. Zákonodarca však koncentračnú zásadu, ktorá je charakteristická a základná pre súdny prieskum rozhodnutí správnych orgánov postupom podľa 5. časti O.s.p., prelomil v prospech úplného apelačného opravného mechanizmu tým, že do ustanovení § 250i ods. 2 a 3 O.s.p. výslovne zakotvil pre niektoré prípady správneho trestania prieskum zákonnosti ex offio, tzn. ex offio prieskumu výskytu väd s vplyvom na zákonnosť.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. platí, že ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

36. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t. j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu meritórne odchýliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právne základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Preto s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

37. Ďalej Najvyšší súd musí poukázať na to, že prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti viackrát riešil problematiku procesného vyhodnotenia dôsledkov tvrdení vyslovených účastníkmi v priestupkovom konaní na skutkový stav. S prihliadnutím na princíp vyššie uvedený právnej istoty konajúci súd zdôrazňuje kontinuitu právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

Už prostredníctvom svojho rozsudku vo veci sp. zn. 1Sžso 33/2010 zo dňa 22.03.2011 Najvyšší súd vo všeobecnej rovine vymedzil dôkazné bremeno na ťarchu žalobcu tak, že je celkom logické, že žalobca v súdnom konaní prezentuje svoje subjektívne predstavy, prečo by malo byť rozhodnutie správneho orgánu preňho priaznivé. Toto však na úspech v súdnom prieskume správnych rozhodnutí je nepostačujúce, pokiaľ žalobca okrem svojich predstáv (procesná zásada bremena tvrdenia) neponúkne právne relevantnú argumentáciu (dôkazné prostriedky) na jej podporu (procesná zásada unesenia dôkazného bremena).

38. Preto sa Najvyšší súd v tejto veci stotožňuje s právnym názorom vysloveným konajúcim senátom v obdobnej veci, a to prostredníctvom rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 08.10.2013 v sp. zn.

1Sžd/32/2013, podľa ktorého (konajúci senát cituje v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p. v rozsahu relevantnom pre odôvodnenie svojich nižšie vyslovených záverov, v podrobnostiach je text rozsudku zverejnený na internetovom serveri určenom na zverejňovanie súdnych rozhodnutí):

„Procesná situácia pri preverovaní skutkového stavu, kedy proti sebe stoja dve rozdielne tvrdenia, tzn. tvrdenie páchatel'a o tom, že mu pričítaný skutok nespáchal, a naopak tvrdenie orgánu objasňujúci priestupok, že zisteným spôsobom konal, so sebou v zmysle § 58 ods. 1 zák. č. 372/1991 Zb. prináša správne orgánu povinnosť zistiť hodnoverne, že skutok sa stal a že ho zaviniť páchatel' priestupku. Práve možnosť osoby označenej za páchatel'a od počiatku spochybňovať tvrdenia orgánu zisťujúceho konanie páchatel'a je jediným dôkazným nástrojom, ktorý nielen spochybňuje tvrdenie zisťujúceho orgánu ale aj ho zaťažuje povinnosťou logické argumenty uvedené v obrane páchatel'a vyhodnotiť a uviesť dôvody ich irelevantnosti. Iba skutočnosť, že objasňujúci orgán je viazaný služobnou prisahou k riadnej aplikácii a dodržiavaniu právneho poriadku nie je postačujúca.

Preto v situácii, kde voči sebe sú prezentované protikladné hodnotenia skutkového stavu tak policajtní ako páchatel'om priestupku, je nutné pomeriavať hodnovernosť tvrdení priestupkových orgánov dôkazmi, ktoré sú schopné túto hodnovernosť spochybniť. Pokiaľ je však tvrdenie policajtov podložené dôkazmi, ktoré sú spôsobilé ich obsah potvrdiť, potom sa od páchatel'a legitímne očakáva, že navrhne dôkazy vo svoj prospech."

39. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd cituje svoju obdobnú judikatúru, t. j. rozsudok sp. zn. 1Sžd 14/2013 zo dňa 10. septembra 2013, na ktorý poukázal aj žalobca v svojom odvolaní (č. 1. 87):

„Je nepochybné, že správny orgán má v konaní postupovať tak, aby zistil skutkový stav čo najúplnejšie a tak, aby o ňom neboli dôvodné pochybnosti. I keď tvrdenia príslušníkov hliadky PZ majú značnú vypovedaciu hodnotu (už aj s poukazom na skutočnosť, že policajti dokumentujúci priestupok nemajú na veci a jej výsledku žiadny záujem a vykonávajú len svoju služobnú povinnosť, pri ktorej sú viazaní prisahou a sú povinní dbať, aby prípadný zásah do práv a slobôd osôb, ktorým by v súvislosti s ich činnosťou mohla vzniknúť ujma a neprekročili mieru nevyhnutnú k dosiahnutiu účelu sledovaného služobným zákrokom alebo výkonom), jeho existencia neznamena, že v prípade spochybnenia iným dôkazom alebo dôkazmi, by správny orgán mal rezignovať na získanie akýchkoľvek iných dôkazov, ktorých vykonanie by sa vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci javili byť vhodné a ktoré si môže pri vynaložení primeraného úsilia zaobstarať.

Pohyb, rýchlosť, rôzne variácie pohybu až po zastavenie, t. j. stav nehybnosti sú technicky zaznamenateľné a merateľné veličiny (pričom rozdiel medzi nimi je často veľmi malý, niekedy sotva postrehnuteľný) a ich vnímanie ľudskými zmyslami a následné sprostredkovanie nepochybne podlieha subjektívnemu hodnoteniu. To, čo niekto považuje za rýchle sa inému môže zdať pomalé, obdobne to môže byť pri vnímaní minimálneho pohybu a stavu nehybnosti. Preto sprostredkovanie takto vytvoreného hodnotiaceho úsudku samého o sebe nepredstavuje nespochybniteľný dôkaz o skutočnosti, najmä nie taký, ktorý by bolo možné spätne verifikovať.

Vzhľadom na to, že v predmetnej veci teda existujú rôzne verzie skutkového stavu, nemožno hovoriť o jeho objasnení bez pochybností a v takom prípade je konštatovanie zodpovednosti žalobkyne za konanie vykazujúce znaky priestupku (nerespektovaním pokynu vyplývajúceho z dopravnej značky „Stoj, daj prednosť v jazde" nepresvedčivé a predčasné.

Rozhodnutie správneho orgánu preto nebolo možné považovať za súladné so zákonom a bolo ho potrebné zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. V prípade, že sa správnym orgánom nepodari preukázať spáchanie skutku žalobkyňou tak, aby ďalšie pochybnosti o jeho priebehu nepretrvávali, bude nevyhnutné zastaviť priestupkové konanie podľa § 76 ods. 1 písm. a/ zákona o priestupkoch."

40. Ako už vyššie Najvyšší súd upozornil, odôvodnenie rozsudku krajského súdu a jeho záver o zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je postavený na neobľomnom názore o riadnom zistení skutkového stavu žalovanými správnymi orgánmi, avšak ako to vyplýva zo spisu, pri prijatí tohto záveru skutočne vychádzal len z vyjadrenia žalovaného, čím došlo k prelomeniu zásady rovnosti zbraní. Nevysporiadal sa tak celkom so žalobnými dôvodmi žalobcu, ani nekonfrontoval tvrdenia žalobcu s obsahom jeho fotodokumentácie. Jeho záver o nedôvodnosti žaloby je preto predčasný, nedostatočne

odôvodnený a v podstate z dôvodu, že samotný krajský súd napriek nevykonaniu dôkazu rozsudok odôvodňoval tak, ako keby ho bol vykonal, je aj nepreskúmateľný.

41. Navyše veľmi nezrozumiteľným spôsobom pre Najvyšší súd vyznieva argument krajského súdu (viď bod č. 16), ktorému asi nemôže rozumieť ani sám krajský súd, lebo tvrdí, že vozidlo žalobcu zastavilo na mieste, kde ešte stáť nemusel, pretože bol na hlavnej ceste a sprava na Perešskej ulici je tiež značka P2 (č. l. 79 - t. j. str. 7 odsek 3 rozsudku).

42. Na potvrdenie hore vyslovených záverov opätovne Najvyšší súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces pritom nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatnení. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06).

43. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9.12.1994, Higgins c. Francúzsko z 19.2.1998).

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, napr. v náleze sp. zn. III. ÚS 119/03-30.

44. Potom, pokiaľ krajský súd zamietol žalobu žalobcu tvrdiac, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby boli v súlade so zákonom a to napriek tomu, že nevykonaný navrhnutý dôkaz a nevysporiadal sa so žalobnými dôvodmi, svojím postupom odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

45. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 O.s.p. z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 a § 223 O.s.p.

46. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).